

UVODNE BESEDE

Pred vami je tretja letošnja številka informativnega glasila, ki izhaja že tretje leto. V zadnjem času je prizadevanje društva namenjeno premišljenemu reagiranju na tekoče dogodke. Tako med aktualnimi zadevami objavljamo odprto pismo ministru dr. Žigi Turku, v katerem navajamo razloge za samostojno delovanje Andragoškega centra Slovenije in ohranitev samostojnega Sektorja za izobraževanje odraslih pri Ministrstvu za izobraževanje, znanost, kulturo in šport. Pri tem poudarjamo, da je to pismo nastalo v sodelovanju z velikim številom uglednih organizacij in strokovnjakov s področja izobraževanja odraslih. Druga sporočila ministru si lahko ogledate na spletni strani društva. Predstavljamo vam program dela društva za letošnje leto, povzemamo ključne aktivnosti našega delovanja v letu 2011. Seznanjamo vas, da bo letna skupščina Andragoškega društva Slovenije (ADS) za leto 2012 v ponedeljek, dne 11. junija 2012 ob 17. uri v Ljubljani. Kot strokovno temo ob skupščini ADS smo izbrali razpravo o tem, 'kdo in kako naj upravlja izobraževanje odraslih v Sloveniji', v tej številki vam predstavljamo temeljna izhodišča za razpravo. V nadaljevanju glasila vas vabimo, da se nam pridružite kot člani v našem društvu in zato prilagamo tudi pristopno izjavo na koncu glasila.

Prisrčno pozdravljeni do naslednje številke.

Mag. Darja Zorko Mencin, odgovorna urednica (darja.zorko@gmail.com)

ODPRTO PISMO MINISTRU

Spoštovani gospod minister dr. Žiga Turk,

po nameri Vlade, da Andragoški center Slovenije združi z drugimi javnimi zavodi s področja izobraževanja v en zavod, je zdaj področje doletela še druga vaša neugodna odločitev, to je, da boste s 1. majem ukinili samostojen Sektor za izobraževanje odraslih in ga združili s Sektorjem za višje šolstvo. Na oba ukrepa smo se strokovnjaki odzvali s prošnjami, da nas sprejmete na pogovor. Čeravno v javnosti izjavljate, da želite v odločanje »vključevati strokovno javnost« in da ste »odprti za predloge«, se na naše pobude do zdaj sploh niste odzvali, direktor pristojnega direktorata pa nas je pripravljen sprejeti »nekje po 15., maju«. Vsi vedo, da bo tedaj že prepozno, pregovori pa pravijo, da »je po toči zvoniti prepozno« in da »psi lajajo, karavana pa gre dalje«.

Naši ugovori takšnim odločitvam so skrajno resni.

Z združitvijo Andragoškega centra Slovenije (ACS) v enoten zavod z drugimi zavodi s področja vzgoje in izobraževanja izgubljata izobraževanje odraslih in andragogika ustanovo z razvito in že uveljavljeno pravno in strokovno identiteto (subjektiviteto), ki se je potrdila doma in v tujini z uspešnimi projekti; ti so dvignili izobraževanje odraslih iz sence šolskega izobraževanja in izobraževanja otrok in mladine. Z delovanjem ACS smo v Sloveniji sistematično pristopili k izgrajevanju sistema izobraževanja odraslih ter k njegovemu razvoju v praksi. Več o tem smo vam sporočili v pismu, v začetku tega meseca.

Sektor za izobraževanje odraslih, ustanovljen leta 1991 hkrati z ustanovitvijo ACS, je nedvomno tudi zaslužen za relativno ugoden razvoj izobraževanja odraslih v zadnjih dvajsetih letih. Področju izobraževanja odraslih je zagotavljal vsaj relativno, čeravno nepopolno samostojnost upravljanja tega specifičnega področja izobraževanja. Načrtovana združitev tega Sektorja s Sektorjem za višje šolstvo je tako vsebinsko kot tudi organizacijsko

nerazumljiva. Sektor za višje šolstvo ima zdaj le 3 zaposlene, Sektor za izobraževanje odraslih pa 11, kar je očiten znak, da Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport (MIZKŠ) privilegira šolsko dejavnost. Izobraževanje odraslih je namreč zelo obsežno področje, ki obsega različne vrste izobraževanja, tako formalno kot tudi neformalno in zunajšolsko, tako za delo kot tudi za druge osebne in družbene potrebe odraslih; največ (kar 95%) tega izobraževanja in učenja je neformalnega in zunajšolskega. Če že iščemo možnosti racionalizacije z združevanjem dveh področij izobraževanja, potem je bolj logična povezava višjega in srednjega šolstva.

Brez lastne ustanove, ki v državi skrbi za razvoj in raziskovanje področja izobraževanja odraslih ter njegovo promocijo, in brez samostojnega organa upravljanja na državni (seveda pa tudi na lokalni) ravni, bo izobraževanju odraslih vnovič grozilo podrejanje šolski logiki in se bo vrnilo v čase, ki smo jih že preživeli.

Spoštovani gospod minister, od vas pričakujemo razumne odločitve. Predlagamo vam:

- Ne ukinjajte Andragoškega centra Slovenije. Namesto finančnih argumentov (varčevanje), ki sploh niso bili predstavljeni in tudi, če bi bili, ne bi bili prepričljivi, upoštevajte vsebinske razloge.
- Ohranite samostojen sektor za izobraževanje odraslih in ga ne združujte s šolskimi področji.
- Išcite možnosti povezovanja in združevanja med šolskimi sektorji.
- Povabite nas, da se o vsem tem pogovorimo.
- Ne ponavljajte starih zmot. Ne nazadnje je izobraževanje odraslih področje, ki pridobiva vse večji pomen v skladu s strategijo vseživljenjskosti učenja kot tudi pri razvijanju družbe, ki temelji na znanju.

V pričakovanju, da nam boste prisluhnili, vas pozdravljam,

dr. Zoran Jelenc,
predsednik Andragoškega društva Slovenije,
tudi v imenu predstavnikov institucij in asociacij na področju izobraževanja odraslih
(Celotno pismo ministru, kjer so stališča ADS podrobneje opisana, je objavljeno na spletni strani ADS – www.andragosko-drustvo.si).

DOKTRINA ŠOKA

Če nismo brali, smo pa slišali za Doktrino šoka, bestseller Naomi Klein.

Njena dokazovanja in trditve me vedno bolj spominjajo na to, kar se nam dogaja sedaj v naši državi in pod novimi vladarji. Kriza je po mnenju omenjene avtorice vedno priložnost, da so vlade v zgodovini naredile to, kar v »normalnih okoliščinah« niso mogle in kar si naši neoliberalci ves čas želijo: reforme, ki dodobra oklestijo javni sektor oz. socialno državo in kar je še nadstandardov, ki ločujejo revne države od tistih, kjer je življenje še vedno tudi po meri človeka. Vse te reforme imajo en sam (ne)argument, da rešujejo državo pred finančnim zlomom. Seveda ne smemo tudi pozabiti, da so »hipni« in čez noč sprejeti varčevalni ukrepi in napadi na socialo v državah članicah EU obenem »ukaz«, ki ga je treba brezpogojno ubogati in izpolniti, sicer, kaj? Zgodovina nas vseeno uči, da varčevalni ukrepi ničesar ne privarčujejo, ampak samo dodatno zadolžujejo, siromašijo »povpraševanje«, kot pravi dr. Mencinger, in da je prava pot, o tem so mnogi nasprotniki sedanjih ukrepov prepričani, ravno obratna: v vlaganju v razvoj in izobraževanje...

In kaj se dogaja pri nas, še posebej v javnem sektorju?

Ljudi je treba dodobra prestrašiti, šokirati, k temu dodajo svoj delež še mediji in »terapija« je učinkovita, ljudje ničesar več ne razumejo, obtožujejo vse in vsakogar in ne vidijo več iz megle.

Še več, počutijo se kot krivci, če so slučajno zaposleni kot učitelji, zdravniki, znanstveniki, uradniki, kulturniki, policisti, gasilci... in kar je še poklicev in delovnih mest v odvečnem in zajedalskem javnem sektorju. Gre vendar za javni dolg in računski primanjkljaj, ni pomembno kdo in kdaj ga je povzročil, pomembno je, da smo solidarni in enotni in da se vsi enako zavežemo k brezpogojnemu varčevanju, še posebej tam, kjer je to varčevanje brez večje škode za kakovost in raven življenja:

- Kdo pa potrebuje toliko svobodomiselnih in izobraženih ljudi, ki naj bi jih celo učili motivirani in dobro plačani učitelji v na pol praznih razredih. Lepo vas prosim, neveden in butast narod je vendar bolj vodljiv, množičen pouk mnogo bolj učinkovit kot pa neko prilagajanje posamezniku ali celo nekim posebnim potrebam...
- In le kaj vendar mislijo univerzitetni učitelji, da je osem ur v predavalnici dovolj za njihovo plačo? Koga pa briga njihovo raziskovalno delo, razviti smo dovolj, zato bomo to do nadaljnjega malce ustavili... Avtonomija Univerze, kaj je že to, rektorji vendar lepo prosijo gospode iz vlade, če jih sprejmejo na pogovor in v avdienco.
- V javnem sektorju je tudi cela vrsta raziskovalnih, razvojnih in drugih podpornih zavodov, ki so se razrastli kot gobe po dežju v zadnjih preveč demokratičnih in k razvoju usmerjenih letih. Kdo pa potrebuje za rešitev javnega dolga nek ACS, CPI, PI... in kar je še teh konglomeratov, zavodov nakopičenega znanja in izkušenj... če zadostuje nekaj čez noč ustanovljenih agencij, ki se ukvarjajo z zunanjim (beri: birokratskim) preverjanjem kakovosti, povojnimi poboji, arhivi in drugimi dejavnostmi, ki so bolj ključnega pomena za razvito evropsko državo in razsvetljenje slovenskega naroda kot neke izobraževalne razvojne institucije...
- Razna društva, ugledni posamezniki, sindikati, vodilni iz javnih zavodov, neutrudno pišemo, pojasnjujemo, argumentiramo... Vladni reformatorji so kot slavne tri opice: ne vidim, ne slišim, ne govorim. Vsi novi, čez noč na ministrstvih nastavljeni uradniki in strokovnjaki dvomljivega slovesa, t.i. »kvazi rešitelji«, ne vedo ali nočejo vedeti, da obstajajo dialog, analize stanja, alternativne in morda pametne rešitve, ki jih poznajo (ne)pomembni drugi... Socialna država z razvitim šolstvom, napredno Univerzo, razvojnimi institucijami, elitno kulturo, svobodnimi umetniki, dostopnim zdravstvom in predšolsko vzgojo, vse dostopno vsem, je nedopustno razkošje, breme za obubožano gospodarstvo in »rešitev« za nove dolgove bank, nesposobnih gospodarstvenikov, močno vojsko in privilegirano politiko. Ti so seveda izvzeti iz varčevalnih ukrepov, čeprav so jih povzročili.
- Absurdi, ironija in nepravilna situacija, kjer realni sektor s prstom kaže na nerealni, medtem pa reformatorji v ozadju vlečejo svoje nepremišljene poteze s pozicije moči, izključujoč vsak dialog s strokovno javnostjo, ki brez udeležbe nima prav nobene pravice soodločanja.

Samo vprašanje časa je, kdaj bo pod vprašajem, poleg socialne države, pravice do kakovostnega izobraževanja, zdravstva, kulture, razvoja... še svoboda govora. To je zadnje kar nam ostane, če ne želimo, da bo že leto 2012 Orwelovo leto. Bomo šolniki zmogli toliko svobode misli in avtonomije, da bomo presegli vse to!?

Ida Srebotnik (ida.srebotnik@scpet.net)

(Objavljamo z dovoljenjem avtorice, članek je bil že objavljen v Šolskih razgledih).

PROGRAM DELA ADS ZA LETO 2012

Delo ADS v letu 2012 bo še naprej potekalo v skladu s Programom in usmeritvami ADS v obdobju 2009 do 2013, sprejetim na Skupščini društva v aprilu 2009.

Navajam le nekaj poudarkov iz načrtovanega programa dela:

Delovanje Komisije za strokovne razprave in pogovore (SRP) je bistveno za dejavnost ADS, zato je potrebno na tem področju narediti več kot v preteklem letu, zlasti pa obnoviti stalna srečanja – strokovne razprave in pogovore – v rednih časovnih razmikih, npr. enkrat mesečno; v ta namen je treba pripraviti program aktualnih tem s področja andragogike in izobraževanja odraslih in okrepiti sestavo komisije, da bi lahko aktivno izvajala sprejeti program. Razpravo na temo **'Izobraževanje odraslih kot področje medresorskega sodelovanja'** se izvede v povezavi z letno skupščino, v sodelovanju s Komisijo ADS za sistem izobraževanja odraslih. (Podrobnosti v zapisniku 9. seje IO ADS v nadaljevanju). Komisija organizira druge dogodke v sodelovanju s komisijami in sekcijami ADS, če dajo pobude in predloge za to.

Pri urejanju **sistemskih vprašanj** bo osrednja dejavnost namenjena dvema temama:

- spremljanju in udeležanju predlogov, oblikovanih v letu 2011, v nalogi **'Izobraževanje odraslih v lokalni skupnosti'** in dajanje pobud in predlogov v zvezi s tem; ter
- organiziranju razprave na temo **'Izobraževanje odraslih kot področje medresorskega sodelovanja'**.

ADS bo še naprej aktivno deloval pri: razpravah o spremembah zakonodaje za področje izobraževanja odraslih, če se bo v letu 2012 priprava zakonodaje nadaljevala; razvijanju raziskovalne dejavnosti na področju izobraževanja odraslih ter pri skrbi za uveljavljanje in razvoj andragogike kot stroke v Sloveniji. Če bodo dane možnosti, bomo nadaljevali prizadevanja za organizacijo posveta o visokošolskem izobraževanju odraslih ter sodelovali pri pripravi zakona o visokem šolstvu.

Stalno obveščanje članov o dejavnosti ADS in aktualnih dogajanjih na področju izobraževanja odraslih se bo nadaljevalo v že razvitih oblikah, predvsem preko e-informativnega glasila ADEES ter spletne strani ADS. Če bomo pridobili finančna sredstva, je še možna objava predstavitev iz Srečanja spominov na spletni strani ADS in v publikaciji.

Okrepili bomo mednarodno sodelovanje ter družabno dejavnost društva, slednje predvsem z organiziranjem strokovne ekskurzije.

Sekcija za odrasle osebe s posebnimi potrebami bo izpeljala diseminacijo programa **'Inkluzivno izvajanje izobraževalnih programov za odrasle s posebnimi potrebami'**, ki smo ga pripravili v l. 2011. Prizadevala si bo, da bi v sekcijo privabila ciljne skupine odraslih oseb s posebnimi potrebami, ki zdaj še niso vključene v ADS. Sekcija bo še naprej spodbujala povezovanje specialne in rehabilitacijske pedagogike in andragogike ter dajala pobude za ustrezen študijski program na Pedagoški in Filozofski fakulteti Univerz v Ljubljani in Mariboru.

Sekcija za pravičnost v izobraževanju odraslih bo organizirala v prejšnjem obdobju odloženo strokovno razpravo z izbranimi strokovnjaki o vprašanih pravičnosti v izobraževanju odraslih. Druge sekcije bodo nadaljevale z izpeljavo že sprejetih programov na svojem področju in

razvijale dejavnosti na svojem področju. Posebno pozornost bo društvo namenilo animaciji študentov za sodelovanje v ADS.

Nadaljevale se bodo tudi stalne dejavnosti, ki so zapisane v usmeritvah za delo ADS, med temi je tudi predlaganje kandidatov za državno nagrado MIZKŠ.

Dr. Zoran Jelenc, predsednik IO ADS

DELO ANDRAGOŠKEGA DRUŠTVA SLOVENIJE V LETU 2011

Delo Andragoškega društva Slovenije v letu 2011 lahko označimo kot sorazmerno uspešno, vendar ne enako pri vseh zastavljenih ciljih.

Zadovoljni smo lahko z dosežki na področju informacijske dejavnosti in z delom **Sekcije za odrasle osebe s posebnimi potrebami** ter z uspešno izpeljavo projekta **'Izobraževanje odraslih v lokalni skupnosti'**.

Pri informacijski dejavnosti (delo **Komisije za informiranje in publicistično dejavnost**, ki jo vodi mag. Darja Mencin Zorko) smo: obnovili in preoblikovali ter tako izboljšali spletno stran, ki zdaj omogoča tudi aktivno uporabo foruma; nadaljevali smo z izdajanjem e-informativnega glasila ADEES, ki je izšlo v šestih vsebinsko dokaj obsežnih številkah; tudi sicer so bili člani o dejavnosti ADS ter o dogajanju na področju izobraževanja odraslih redno obveščani tudi prek Novičk ACS in e-pošte.

Sekcija za odrasle osebe s posebnimi potrebami (vodi jo mag. Alenka Golob) je pri nalogi **'Inkluzivno izvajanje izobraževalnih programov za odrasle s posebnimi potrebami'** uspela pridobiti vrsto sodelavcev, da so pripravili program za izobraževalce odraslih, ki si bodo z njim lahko pomagali, da bodo strokovno ustrezno in kakovostno pripravili in izpeljali programe za to ciljno skupino. To je prvi tak program v Sloveniji, ki bo omogočil izobraževanje odraslih oseb s posebnimi potrebami, saj se je doslej pri pripravi programov pozornost namenjala le otrokom.

S sredstvi Ministrstva za šolstvo in šport smo izpeljali projekt **'Izobraževanje odraslih v lokalni skupnosti'** (nosilka projekta je bila Olga Drogenik, projekt je bil institucionalno umeščen v program Andragoškega centra Slovenije). Na podlagi dokaj obsežne evalvacijske študije o delovanju občin na področju izobraževanja odraslih (zbrani so bili podatki iz 96, to je 45% občin) smo izpeljali razpravo v fokusni skupini na temo **'Učenje in izobraževanje odraslih v občini za kakovost življenja in razvoj občine'**. Razprava je dala številne uporabne predloge in pobude za razvoj izobraževanja v lokalnem okolju, ki smo jih posredovali tako financerju projekta, Ministrstvu za šolstvo in šport, kot tudi drugim, ki lahko strokovno pripomorejo k temu razvoju (npr. Andragoški center Slovenije, Andragoško društvo Slovenije); ugotovitve so seveda lahko pomemben vir občinskim upravam za pripravo letnih programov izobraževanja odraslih in drugim uporabnikom.

Vodstvo društva si je vse leto intenzivno prizadevalo vplivati zlasti na to, da bi se izboljšala **sistemska ureditev izobraževanja odraslih v Sloveniji**. Ta prizadevanja pa žal niso imela zaželenih učinkov, saj so naletela na bolj ali manj 'gluha ušesa' odgovornih nosilcev vzgojno-izobraževalne politike v Sloveniji. Priložnost za to se je ponujala pri pripravi sprememb v zakonodaji (spremembe Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja) in pri pripravi Bele knjige o vzgoji in izobraževanju. Pri pripravi zakonodaje

smo si prizadevali, da bi upoštevali ugotovitve naše raziskave (po metodi Delphy), po kateri se je večina strokovnjakov, ki so izrazili svoja stališča, zavzemala za celovito in za izobraževanje odraslih specifično zakonsko rešitev, ki upošteva posebnosti izobraževanja odraslih; ob predložitvi osnutka zakona (predlagatelj je bilo Ministrstvo za šolstvo in šport) smo organizirali javno razpravo ter naša stališča predložili ministrstvu, ta stališča pa do zdaj žal niso bila upoštevana, a tudi zakon je bil umaknjen iz razprave. Naša stališča iz razprav o Beli knjigi (obsežno pisno gradivo) so bila v končnem besedilu zelo malo ali skoraj nič upoštevana, saj je Bela knjiga še zmeraj ostala pretežno dokument, ki je namenjen predvsem šolskemu in formalnemu izobraževanju. Naša prizadevanja, da bi vplivali na razvoj visokošolskega izobraževanja odraslih, tega precej zapostavljenega področja izobraževanja odraslih v Sloveniji, so po začetnih obetajočih dogovorih (rektor ljubljanske univerze, direktor direktorata za visoko šolstvo na ministrstvu) – šlo je za sodelovanje pri pripravi novega Zakona o visokošolskem izobraževanju odraslih, o strokovnem posvetu, ter strokovnem posvetu o visokošolskem izobraževanju odraslih –, so prekinile spremembe pri vodenju ministrstva. Tudi naša pobuda za spremembo zakona in pravilnika o podeljevanju državnih nagrad za področje šolstva ni bila ustrezno upoštevana; dosegli smo le to, da se nagrade za področje izobraževanja odraslih ne sme podeliti drugim področjem vzgoje in izobraževanja. Tako v celoti ne moremo biti zadovoljni s tem, kar smo dosegli na področju systemskega urejanja izobraževanja odraslih.

Prizadevanje, da bi delovanje ADS pretežno potekalo prek komisij in sekcij, se postopno udejanja. ADS ima zdaj 5 komisij in 5 sekcij, to so: **komisije** za – strokovne razprave in pogovore, – systemska vprašanja. – informacijsko in publicistično dejavnost, – mednarodno sodelovanje ter – družabne aktivnosti; **sekcije** – za odrasle osebe s posebnimi potrebami, – pravičnost v izobraževanju odraslih, – kakovost izobraževanja odraslih, izobraževanje v nevladnih organizacijah in – za študente andragogike. Vse še niso delovale z enako intenziteto; pri nekaterih je prišlo do zamenjave vodje (mednarodno sodelovanje, družabne aktivnosti), pri nekaterih je prišlo do zmanjšanja aktivnosti zaradi službene preobremenjenosti vodje (strokovne razprave in pogovori).

Zaradi večletne neaktivnosti (neudeležba pri udejanjanju programa društva, neodzivanje na pobude in dopise društva, neplačevanja članarine) in zaradi podanih izstopnih izjav smo iz seznama črtali 106 članov, tako da je konec leta 2011 imelo Andragoško društvo Slovenije 204 člane – 190 individualnih in 14 kolektivnih; članov, ki so zaposleni, je bilo 91, upokojencev 27, študentov 56, kolektivnih članov 14 in 16 častnih članov. V prizadevanjih, da bi vsi člani izpolnili eno temeljnih društvenih obveznosti – plačilo članarine – nismo prav uspešni, saj je še zmeraj okrog 70 članov (31%), ki niso poravnali članarine. Ugotavljamo, da se število in struktura članstva ne spreminja pomembno. Lahko smo zaskrbljeni, ker se število članov, ki so zaposleni, zmanjšuje, pri drugih kategorijah pa ostaja približno enako. Med študenti, ki so podpisali izjavo o včlanitvi v ADS, je večina neaktivnih.

Društvo je kljub temu lahko finančno in materialno uspešno delovalo, ker je uspelo pridobiti od Ministrstva za šolstvo in šport sredstva za nekatere naloge in projekte, ki jih je opravilo (opisane na začetku), poleg članarin so k temu pripomogle donacije posameznikov iz dohodnin.

ADS vzdržuje stike z Evropskim združenjem za izobraževanje odraslih (EAEA - European Association for Adult Education), katere člani smo. Redno izpolnjujemo tudi finančne obveznosti za članstvo v tej asociaciji.

Društvo se mora za to, da še uspešno deluje, zahvaliti velikemu deležu prostovoljnega dela, ki ga zanj žrtvujejo predvsem nekateri člani. In seveda temu, da uživa materialno podporo (prostor, nekatere tehnične storitve) Andragoškega centra Slovenije, kjer je sedež društva.

Dr. Zoran Jelenc, predsednik IO ADS

RAZPRAVA 'KDO IN KAKO NAJ UPRAVLJA IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH V SLOVENIJI'?

(Strokovna tema ob skupščini ADS)

Letna skupščina Andragoškega društva Slovenije (ADS) za leto 2012 bo v ponedeljek, dne **11. junija 2012 ob 17. uri** v Ljubljani, v prostorih Andragoškega centra Slovenije. Dnevni red obsega, kot navadno na skupščinah, standardne vsebine – poročila, program, razpravo, aktualna vprašanja, pobude in predloge, sklepne ugotovitve.

Ob skupščini bomo ob 14. uri organizirali **strokovno razpravo na temo: 'Kdo in kako naj upravlja izobraževanje odraslih v Sloveniji'**. Gre za razpravo o temi, ki je ta čas zelo aktualna, bolj slikovito rečeno vroča, saj država, namesto da bi krepila moč in avtonomijo upravljanja na tem področju, zmanjšuje kompetence zdajšnjega upravnega organa na državni ravni, Sektorja za izobraževanje odraslih. Temeljna izhodišča (teze) za razpravo, ki bo trajala tri ure, so:

- Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, ki je pristojno za koordiniranje upravljanja in systemskega urejanja tudi izobraževanja odraslih, mora okrepiti položaj in zmogljivost upravne enote, ki je na državni ravni odgovorna za izobraževanje odraslih. Če ustreznih rešitev ne more sprejeti zdaj (varčevanje), jih mora predvideti v dolgoročnem programu.
- Poleg Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport ima poseben organ za področje izobraževanja odraslih še Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve. Ima največje pristojnosti na področju izobraževanja za delo in poklic ter izobraževanja, povezanega z zaposlovanjem.
- Za razvijanje znanja in usposobljenosti na svojih področjih morajo na ustrezen način skrbeti vsi vladni resorji (ministrstva). Za to se morajo ustrezno organizirati (z ustreznimi usposobljenimi službami in/ali svetovalci).
- Zaradi večresorske in medresorske narave izobraževanja odraslih je potrebno pri Vladi ustanoviti bodisi posebno **strokovno službo** (agencijo, center, urad, projektno skupino, zavod) bodisi oblikovati poseben usklajevalni organ (svet, odbor, konferenco). Njihova naloga je usklajevanje vladne politike in ukrepov na področju izobraževanja odraslih
- Zdajšnje krizne razmere države ne odrešujejo odgovornosti za ustrezne rešitve na področju upravljanja izobraževanja odraslih.
- Izobraževanja odraslih ni mogoče uspešno razvijati, če se ne okrepi tudi vloga in vpliv krajevnih območij (lokalnih oblasti) pri razvijanju in učinkovitem delovanju izobraževanja odraslih na njihovem območju.

Pripravila: Zoran Jelenc in Olga Drogenik

IZ ZAPISNIKA 9. SEJE IO ADS

- Sprejeti so bili vsebinsko in finančno poročilo za l. 2011 ter program dela za l. 2012. (o obeh poročamo na drugem mestu).
- Posebno pozornost je treba nameniti krepitvi sodelovanja ADS s kolektivnimi člani in kolektivnih članov z ADS. Predlagano: obiskati kolektivnega člana v njihovi organizaciji in pri njih izpeljati pogovor in razpravo na temo, ki jo bodisi sami izberejo bodisi jo ponudimo mi; tekoče jih seznanjati s programom ADS (npr. pogovori in razprave, projekti, akcije) in jih vabiti k sodelovanju.
- Nadaljevati je treba s prizadevanji, da v ADS pridobimo in aktiviramo študente andragogike in drugih fakultet, ki se usposabljaajo za izobraževanje odraslih. Možnosti: izpeljava pogovora in razprave s študenti na temo, ki je za njih bodisi aktualna bodisi zanimiva; vabiti študente, da sodelujejo pri izpeljavi dejavnosti ADS; ponuditi študentom pomoč pri opravljanju študijskih obveznosti (npr. diploma, seminarska naloga).
- Okrepiti prizadevanja za pridobitev novih članic/članov ADS, še posebej mlajših in zaposlenih.
- Za državno nagrado, ki jo podeljuje Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, vnovič predlagati Jelico Pegan Stemberger, ne glede na to, da je bila že trikrat zavrjena.
- Letno skupščino se opravi v maju, v času izvajanja TVU-ja.
- Pred skupščino se izpelje strokovna razprava na temo '**Izobraževanje odraslih kot področje medresorskega sodelovanja**' (delovni naslov).
- Kandidata za častna člana ADS sta: mag. Jože Miklavc in dr. Alenka Šelih.
- Ker se štiriletni mandat zdajšnji sestavi IO ADS leta 2013 izteče, je potrebno pravočasno začeti s pridobivanjem kandidatov/kandidatk za članice/člane IO in drugih organov ADS ter za predsednika, ki v prihodnjem mandatu ne more več kandidirati za ta položaj.

Natalija Žalec, tajnica ADS (natalija.zalec@acs.si)

PRIPRAVLJAMO ŠTUDIJSKO POTOVANJE

Andragoško društvo Slovenije je med svoje programske usmeritve uvrstilo tudi organiziranje družabnih dogodkov, zavedajoč se, da so za društveno dejavnost pomembna tudi družabna srečanja in aktivnosti. Iz različnih razlogov te svoje usmeritve do zdaj ni udeleževalo. V letu 2012 pa smo se odločili, da na tem področju prebijemo led in organiziramo strokovni obisk (študijsko potovanje) na izbrano območje v zamejstvu.

Po odstopu Melite Cimerman s položaja predsednice Komisije za družabne dejavnosti, sem vodenje komisije prevzela podpisana (Nada Klučar) in kot svojo prvo obveznost na tem položaju prevzela nalogo, da organiziram študijsko potovanje. Nalogo mi je precej olajšala pomoč Melite Cimerman, ki je pripravila načrt in tudi opravila vse potrebne stike z organizacijami in posamezniki na izbranem območju, na Gradiščanskem. Ponudila je za izobraževalce relevanten in zanimiv program, ki vam ga na kratko, brez podrobnosti, predstavljamo.

Program študijskega obiska bo predvidoma obsegal tele ogledne in srečanja: seznanitev z manjšinami na Gradiščanskem; obisk ljudske univerze gradiščanskih Madžarov; obisk romskega društva v lokalni skupnosti in ljudske univerze gradiščanskih Romov; pogovor v društvu Roma-Service (založništvo učnih knjig za Rome, projekt mobilne izobraževalne dejavnosti); obisk izbrane prireditve v eni od manjšinjskih skupnosti; obisk regionalnega

centra za kulturo, s težiščem na večjezičnosti; srečanje in pogovor s predsedujočim ljudskih univerz gradiščanskih Hrvatov; seznanitev s projektom EU, realiziranim s skupnim delom nemško govoreče in hrvaško govoreče lokalne skupnosti in ogled Therme Lutzmannsburg-Frankenau; obisk doma za ostarele in onemogle, ki skrbi za pripadnike hrvaške narodnosti.

Študijski obisk bo trajal dva dni, predvidoma bo v petek in soboto, prvi teden v oktobru. Na potovanje bomo povabili člane in članice ADS ter drugih asociacij na področju izobraževanja odraslih v Sloveniji in druge zainteresirane. Udeležili se ga bodo lahko tudi naši družinski člani. Cena še ni določena, odvisna je od prijav, ki jih bomo začeli zbirati pred poletjem, pa tudi od končno dogovorjenega programa.

Nada Klučar (nada.klucar@quest.arnes.si)

VABIMO VAS, DA SE NAM PRIDRUŽITE V ANDRAGOŠKEM DRUŠTVU SLOVENIJE

Spoštovani kolegica / kolega,

Vabimo vas, ker želimo tudi z vašo pomočjo in z vašim sodelovanjem okrepiti našo moč in vpliv v družbi.

Kot vam je mogoče znano, smo se v teh kriznih časih odločno postavili za to, da vsaj ohranimo doseženo raven razvoja izobraževanja odraslih v Sloveniji. Ministru za izobraževanje, znanost, kulturo in šport ter njegovim ožjim sodelavcem smo kot nevladna organizacija z odprtim pismom in drugimi sporočili povedali, da se ne strinjamo s političnimi manipulacijami, ko želijo ukiniti samostojen Andragoški center Slovenije in relativno samostojen Sektor za izobraževanje odraslih na ministrstvu. Ne pustimo se zavesti z ukano, da bi z združitvijo »ustvarili močno humanistično, družboslovno, razvojno in raziskovalno enoto, ki bo dejansko združevala vse sile in znanje na področju izobraževanja in razvoja v Sloveniji«, češ da bi takšna enota »bila ministrstvu v ključno oporo, ko bomo morali modernizirati celoten izobraževalni sistem, da bo sposoben odgovoriti na izzive, ki jih prinaša čas in globalizacija«. (Citati so iz ministrovega pisma predsedniku ADS-a). Z izkušnjami, ki jih imamo obilo iz preteklosti, nas s takšnimi 'sladkimi' besedami ne bodo varali.

Razlogov, da postanete članica/član Andragoškega društva Slovenije, pa je še veliko. Poglavitni so, da s tem potrdite svojo stanovsko pripadnost. Seveda pa s tem tudi podpirate uveljavljanje izobraževanja odraslih in andragogike v Sloveniji, se pridružujete zahtevam po zagotovitvi enakovrednosti in enakopravnosti systemske ureditve izobraževanja odraslih v vzgoji in izobraževanju, krepite vlogo in položaj andragoških delavcev v družbi, se udeležujete dejavnosti društva, se povezujete z drugimi člani in njihovimi dejavnostmi, itn. V društvu lahko sodelujete v komisijah za strokovne razprave in pogovore, za systemska vprašanja, za informacijsko in publicistično dejavnost, za mednarodno sodelovanje, za družabne dejavnosti ter v sekcijah za odrasle osebe s posebnimi potrebami, za pravičnost v izobraževanju odraslih, za kakovost izobraževanja odraslih, za izobraževanje v nevladnih organizacijah in za študente andragogike.

O dejavnosti ADS se lahko bolj podrobno prepričate na njegovi spletni strani: www.andragosko-drustvo.si.

Društvena članarina je bolj kot ne simbolična: 20 evrov za zaposlene, 10 evrov za upokojeince.

Odločite se, izpolnite pristopno izjavo, ki jo prilagamo na zadnji strani glasila, in nam jo pošljite po e-pošti (info@acs.si) ali po redni pošti.

Zoran Jelenc, predsednik ADS

IZ NOVIC SLOVENSKE UNIVERZE ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE**Številka 2 2012**

Lazslo Andor na uradnem odprtju Evropskega leta za dejavno staranje in solidarnost med generacijami (Kopenhagen, 19.-20. februar 2012): »Dejavno staranje pomeni tudi starati se pri dobrem zdravju, biti bolj zadovoljen na delovnem mestu, imeti večjo moč odločanja, bolje delovati kot dejaven državljan. Ne glede na starost lahko v družbi igramo dejavno vlogo in živimo bolje, a kar se da veliko je treba narediti iz zmožnosti, ki jih imamo. Države članice si bodo v tem letu posebej prizadevale za delo, participacijo vseh v družbi in za neodvisno življenje. V tem letu bomo strnili izkušnje, modrost in mnoge druge vrline starejših. Spoznali bomo, da starejši niso breme družbe, da so, nasprotno, njena prednost! Vsi namreč lahko živimo bolje, se bolje uresničimo, in to se mora zgoditi v dobro posameznikov in celotne družbe.«

Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje je skupaj z drugimi 21-imi državami partnerica v novem multilateralnem projektu FORAGE. Ta evropski projekt bo omogočil, da se bodo v obliki platforme zbirale informacije in bo prihajalo do izmenjave znanja ter informacij o primerih najboljše prakse na področju izobraževanja v poznejših letih življenja. Projekt bo dopolnil mednarodno raziskovanje in bo uporabnikom platforme omogočil dostop do podatkov o izobraževanju starejših, obveščeno o izobraževalnih politikah na področju starejših ter raziskovanju in statističnih podatkih. Mreža bo pripravila glosar konceptov izobraževanja in učenja starejših, arhiv preteklih projektov itd. vse ob pomoči interaktivne strani in e-platforme.

Izšla je tudi že **Številka 3 2012**

Več: univerza3@siol.net

ADEES, E-glasilo Andragoškega društva Slovenije

Uredniški odbor: dr. Zoran Jelenc, Borka Kucler, mag. Darja Zorko Mencin (odgovorna urednica)

darja.zorko@gmail.com, mag. Marija Velikonja (urednica) marija.velikonja@t-2.net

Oblikovanje naslovnice: Irena Hlede

Andragoško društvo Slovenije

Slovene Adult Education Association

**PRISTOPNA IZJAVA
in podatki o članu ADS**

Priimek in ime: _____ leto rojstva: _____

Ulica in hišna številka: _____

Telefon (stacionarni, doma): _____ fax: _____

Mobilni telefon: _____ E-pošta: _____

Kraj, poštna številka, občina: _____

Izobrazba, uraden strokovni naziv: _____

ZAPOSLOTEV: ime in točen naslov podjetja, zavoda

Telefon: _____ fax: ___ - _____

E-pošta: _____

Delovno mesto: _____

S podpisom te pristopne izjave želim postati član-ica ADS.

V _____ dne _____

Podpis: